

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

Lausunto: Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinlääkkeistä pidettävästä lääkekirjanpidosta

Eläinten terveys ETT ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asetusluonnoksesta ja pahoittelee annetun lausuntoajan ylitystä. Yleisenä huomiona ETT toteaa, että on epärealistista, että varalle luovutettujen lääkkeiden osalta olisi mahdollista eritellä eläimen ikä tai tuotantovaihe, joille lääke on luovutettu käytettäväksi tulevissa, tavanomaisesti esiintyvissä sairastapauksissa. Tuotantoeläintiloilla on käytössä vain harvoja lääkevalmisteita ja lääkeaineita. Penisilliini ja beetalaktaamit ovat yleisin lääkeaineryhmä kipulääkkeiden lisäksi ja näitä käytetään samankaltaisiin lääkityssaiheisiin monen ikäisille eläimille. Esimerkkinä mainittakoon eri-ikäisten sikojen niveltulehdukset ja paiseet. Yhdistelmätilalla sama lääkevalmiste on käytössä imevillä porsailla, vieroiteuilla, emakoilla, nuorilla siitossioilla ja lihasioilla.

Yksityiskohtaiset huomiot asetusluonnokseen:

5 §: Eläinlääkäriin velvollisuus pitää kirjaa varalle luovutettujen lääkkeiden osalta myös ikäryhmästä on vaikea toteuttaa.

15 §: Pykälän toisessa momentissa todetaan, että "omistajan tai haltijan on merkittävä lääkekirjanpitoonsa myös eläinlääkäriin tuotantoeläimelle tai tuotantoeläinryhmälle käytettäväksi luovuttamat eläinlääkkeet, sekä niiden antamista koskevat tiedot, kun niitä käytetään eläimille". Eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 16 § ja 20 § säädetään lääkkeiden varalle luovutukseen liittyvästä lääkekirjanpidosta. Ko. lain 16 §:n 3 mom. mukaan lääkkeiden varalle luovutuksen ehtona on 20 §:n mukainen sähköinen lääkekirjanpito. Edelleen lain 20 §:n 2 mom. mukaan eläimen omistajan tai haltijan...on kirjattava tiedot kaikista tuotantoeläimelle annetuista lääkkeistä terveydenhuollon seurantajärjestelmään.

ETT:n ylläpitämissä Sikava- ja Naseva-järjestelmissä on toki mahdollisuus liitteiden lisäämiseen, mutta tällä hetkellä järjestelmät eivät ota vastaan tietoa pitopaikkaan eläinten sairastapauksen hoitoa varten luovutetuista tai varalle luovutetuista lääkkeistä. Toisaalta järjestelmien eläintenpitäjäkäyttäjät ovat toivoneet sähköistä lääkekaappia, johon kertyisi tieto luovutetuista lääkkeistä. Tällaisen toiminnon kehittämiseen ei ole ollut taloudellisia resursseja ETT:n järjestelmissä. ETT on kuitenkin valmistellut eläinlääkäriohjelmistojen kanssa tiedonsiirtoa luovutettujen (hoitoon tai varalle) lääkkeiden osalta ja Sikavassa toiminta onkin jo mahdollinen. Eläinlääkäriohjelmistot eivät kuitenkaan toistaiseksi lähetä lääkkeiden luovutustietoa järjestelmiin, koska toimintoa ei ole ohjelmoitu näihin järjestelmiin. Lääkityskirjanpitoon ja sähköisiin järjestelmiin liittyvistä lainsäädännön kohdista olisi hyvä keskustella sekä ETT:n, eläinlääkäriohjelmistojen että viranomaisen välillä, jotta eri ohjelmistot saadaan toimimaan joustavasti ja kustannustehokkaasti yhdessä ja samalla toteuttamaan lainsäädännön lääkityskirjanpidolle asettamia vaatimuksia.

ETT toivoo, että asetuksen vaatimuksia tilalle luovutettujen lääkkeiden kirjanpidosta ei edellytetä pidettäväksi sähköisesti terveydenhuollon seurantajärjestelmissä vaan entinen vaatimus myyntositteiden säilyttämisestä riittäisi jatkossakin.

5.9.2022

16 §: pykälän 2 mom kohdassa 4, ehdotetaan säädettäväksi, että eläinten pitäjällä olisi varalle vastaanotetun eläinlääkkeen osalta tieto siitä, että eläinlääke on vastaanotettu varalle. Terveystarkastuskäynnillä eläinlääkäri voi päättää yksittäisten eläinten lääkehoidosta tekemällä itse diagnoosin ja luovuttaa lääkkeen eläintenpitäjälle kyseisten eläinten lääkintää varten. Tällöin ei kyseessä ole juuri tämän lääkemäärän luovutus varalle vaan luovutus itse tutkiman eläimen hoitoon. Nämä lääkkeet ovat usein samoja, joita luovutetaan tilalle myös varalle tavanomaisesti esiintyviä sairastapauksia varten. Eläintenpitäjän on hyvin hankala pitää erillään kirjanpidossa samalla käynnillä hänelle luovutettuja lääkkeitä. Suomessa lääkkeiden käyttö eläimille on hyvin hallittua eikä väärinkäytöksiä ole esiintynyt. ETT ehdottaa, että eläintenpitäjän kirjanpidossa ei tarvitsi eritellä, onko lääke luovutettu tietyille eläimille vai varalle tulevia sairastapauksia varten.

Ystävällisin terveisin,

Ina Toppari
Toiminnanjohtaja, Eläinten terveys ETT ry